

In Streek dit jaar een serie artikelen over geld. Waar haal je op het platteland financiering vandaan in tijden van bezuinigingen en recessie? Het antwoord in deel 1 van de serie: financiering haal je uit de menigte, en we noemen het crowdfunding.

Geld voor het platteland deel 1: crowdfunding

Eigenlijk is het financiering zoals het ooit begon: als je een zaakje wilde beginnen, vroeg je familie en vrienden. Je gaf ze een aandeel, of betaalde ze na een afgesproken tijd weer terug (met of zonder rente). Op een gegeven moment hebben banken deze rol steeds meer overgenomen, maar sinds kort is het weer helemaal terug, financiering door 'gewone mensen'. Het grote verschil is dat het nu ook kan via het wereldwijde web. Als jouw 100 'friends', 'followers' en 'connections' enthousiast zijn, zetten zij hun 100 contacten ook weer in, en dan kan het heel hard gaan. Al met al een financieringsvorm die ook op het platteland heel interessant kan zijn.

Inmiddels zijn er diverse online platforms ontstaan (zie onderaan dit artikel) die mensen de mogelijkheid te bieden tot crowdfunding, maar sommige mensen doen het ook gewoon zelf. "Er zijn verschillende vormen van crowdfunding", vertelt David Gernaat van CrowdAboutNow, een van de crowdfundingplatforms. "Om te beginnen kun je mensen vragen een bedrag te doneren. De tweede vorm heet 'fansupport', vooral bekend uit de artistieke hoek, waarbij investeerders in natura worden terugbetaald. Als derde kunnen investeerders een aandeel krijgen in het bedrijf; ze krijgen hun geld niet terug, maar wel dividend, en als het bedrijf de nieuwe Google wordt, verdient de investeerder er veel geld mee. En ten vierde

Tijdens de regelmatig gehouden Buitengewone Varkensdagen kunnen investeerders zien dat hun geld goed wordt besteed. Foto: Pecus

kunnen investeerders hun lening gewoonweg terugkrijgen, waarbij de ondernemer vooraf belooft na hoeveel tijd en tegen welke rente. Daar hebben wij voor gekozen."

Die looptijd en rente varieert enorm bij de ondernemers. Gernaat: "Met de lage rente momenteel biedt een ondernemer al snel meer dan wanneer een investeerder zijn

spaargeld op de bank laat staan. Maar als je iets heel leuks doet, en mensen gunnen het je, kun je je investeerders overtuigen met lage rendementen. Juist de combinatie rendement en de gunningsfactor is een gouden formule."

Marjet Neefjes

Crowdfunding als opstapje naar de bank

Het interessante van een crowdfundinglening is dat het bedrag ook als basis kan dienen voor een verdere banklening. David Gernaat van CrowdAboutNow: "De crowdfundinglening is een zogenaamde achtergestelde obligatielening, ook wel bekend als 'tante Agaath-lening'. Dat betekent dat als de ondernemer failliet gaat, dat andere schuldeisers voorgaan, inclusief de bank. Een bank weet dus: als de ondernemer failliet gaat, zijn wij eerst aan de beurt, en hebben we een grotere kans dat we ons geld terugkrijgen. Daarom biedt zo'n crowdfundinglening een mooi startkapitaal voor beginnende ondernemers. Het is voor de investeerder echter wel een risico. Daarom mag een investeerder dit als 'durfkapitaal' gebruiken als belastingaftrek."

CROWDFUNDINGPLATFORMS

Voor een overzicht zie:

- www.crowdfunding.nl/links-test
- www.symbid.nl
(aandelen crowdfunding)
- www.wekomenerwel.nl
(diverse vormen, aandelen/obligaties)
- www.crowdaboutnow.com
(zakelijke achtergestelde obligatieleningen)
- www.geldvoorelkaar.nl
(persoonlijke leningen)

Spaargeld in varkens

Als je een landbouwbedrijf wilt beginnen en je hebt geen grond of gebouwen als onderpand, dan staan banken niet te springen, zo merkte Wim Meulenkamp, een van de leden van maatschap Pecus die in het Twentse Hengevelde begon met het initiatief Buitengewone Varkens. Daarom besloten ze privé-investeerders te zoeken. “We wilden ambachtelijk en diervriendelijk varkensvlees koppelen aan sociale media. We houden varkens die jaarrond buiten lopen, in de wei en in het bos, bij boeren en landgoedeigenaren. En die varkens verwerken we vervolgens tot lekkere vleesproducten.” Pecus besloot tot de volgende constructie: “We vragen mensen 100 euro van hun spaargeld in ons te investeren. In ruil daarvoor krijgen ze voor 150 euro aan producten terug: drie jaar lang een vleeswarenpacket en een keer deelname aan een van onze Buitengewone Varkensdagen.”

In september lanceerde Pecus de website en praatten Meulenkamp en zijn maten zich drie dagen de blaren op de tong op de streekmarkt in Enschede. Ook lokale en regionale media vertelden het verhaal. “Inmiddels zitten we op 454 investeerders, dus het gaat prima. We hopen er uiteindelijk duizend te hebben. En dan stoppen we voorlopig, want te groot willen we niet worden.”

Op de eerste Buitengewone Varkensdag kwamen tientallen mensen kijken of hun geld wel goed besteed wordt. “De meeste mensen hebben nog nooit een varken buiten gezien, laat staan in het bos. En voor ons is het prachtig dat mensen meeleven met ons product.”

Het zelf organiseren van je crowdfunding heeft wel een nadeel, constateert Meulenkamp: “Het is heel veel georganiseer, en je scheidt een grote verplichting naar je investeerders. Dat moet wel een beetje bij je passen. Een lening bij de bank is wat dat betreft wel eenvoudiger. Maar ja, dan moet je die wel kunnen krijgen.”

Meer info → www.buitengewonevarkens.nl

Wim Meulenkamp: “We hebben ons drie dagen de blaren op de tong gepraat, honderden keren ons verhaal verteld, op de streekmarkt in Enschede.” Foto: Pecus

Forellen kweken op een industrieterrein

Vis kweken bij een papierfabriek, het ligt niet direct voor de hand. Toch is het een briljant idee, vindt Harm Luisman, een van de initiatiefnemers van Vallei vis. “Bij het maken van papier komt heel veel afvalwater vrij dat gezuiverd moet worden. Daarvoor moeten ze ureum en fosfor toevoegen. En laten dat nou net stoffen zijn die in het afvalwater van een viskwekerij in ruime mate voorkomen.” Zo ontstond het idee voor een viskwekerij op het terrein van een grote papierfabriek in Renkum. Volgens de nieuwste inzichten voor duurzame, diervriendelijke viskweek.

“We zijn al begonnen met forel, en willen dat verder uitbreiden met andere vissoorten. Die gaan we leveren via webwinkels en andere verkoopkanalen voor duurzame en streekproducten. En wie weet ook wel via een kraampje aan de weg; als hier voor de deur van de fabriek rond de avondspits een file staat, willen mensen misschien best even stoppen voor een vers visje.

Voor hun startkapitaal maakt Vallei vis gebruik van het platform van CrowdAboutNow, waar ze investeerders een rendement bieden van 16% na vier jaar. “We hebben gewoon een goed verhaal, dat bleek ook al uit de Food Innovation Award die we vorig jaar wonnen. We zijn op tv geweest bij ‘Ik begin’, we hebben honderden mails gestuurd, en we profiteren van het netwerk van CrowdAboutNow. Onze campagne is net over de helft en we zitten al op 70% van het bedrag. Ik heb er alle vertrouwen in dat het goed komt!”

Meer info → www.valleivis.nl en tinyurl.com/crowdfunding-valleivis

Harm Luisman (links in oranje hesje) en zijn compagnon van ValleiVis kijken trots toe hoe hun eerste forellen worden losgelaten bij de viskweekpilot in de papierfabriek in Renkum. “We bieden investeerders een rendement van 16% na vier jaar.” Foto ValleiVis

